

Motion till riksdagen 2005/06:T306

av **Gunilla Tjernberg (kd)**

Färjeförbindelse till Holmön

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om nödvändigheten av ett skyndsamt klarläggande av vem som skall vara huvudman för trafikförbindelsen mellan Holmön och fastlandet.

Motivering

Holmön med dess omgivande öar är Sveriges största naturskyddsområde i marin miljö. Hela 60 procent av Holmöns areal är skyddsklassad. Ön är placerad i Kvarken, cirka en mil ut på öppet hav och med sin fantastiska natur är ön självklar som utvecklingsort i Umeå kommun. Ön har idag omkring 90 åretruntboende, varav ett 15-tal är barn. Sommartid tredubblas antalet boende. På ön finns förskola/skola, servicehus, affär, en restaurang, båtmuseum, hembygdsgård med vandrarhem, stugby och ett antal företagare. Närheten till Umeå, ett av Sveriges fyra tillväxtområden, ger utvecklingsmöjligheter som bättre måste tas till vara.

Idag är trafikförbindelsen mellan Holmön och fastlandet långt ifrån tillfredsställande. En utredning som stadsjuristen i Umeå kommun har gjort visar att det inte finns beslut om någon utsedd huvudman som skall driva trafiken. Vägverket har gjort en framställan till Näringsdepartementet med frågan om klassificering av vägen, enskild eller allmän väg, samt avgörande om vem som skall vara huvudman för trafikförbindelsen.

Redan 1951 upphörde Vägverkets formella skyldighet att driva trafiken. Trots detta har Vägverket fortsatt att driva trafiken under vår, sommar och höst, dvs. under isfria årstider. Det har även märkt ut vintertrafikleden under den tid då leden är isbelagd. Vägen till färjeläget på fastlandet samt vägen från hamnen på Holmön är allmän väg. Färjan som trafikerar Holmön är ingen reguljär bilfärja, men man kan ta över enstaka bilar och servicefordon. Av miljöskäl och beroende på att ön inte kan hantera en stor mängd bilar finns inga önskemål om bilfärja.

Fel! Okänt namn på

De boende på Holmön, länsstyrelsen, Vägverket, Umeå kommun samt olika företrädare för riksdagspartier har engagerat sig i frågan om en lösning av kommunikationen mellan Holmön och fastlandet. Glesbygdverket besökte Holmön sommaren 2000 för att sätta sig in i frågan.

Till och med säsongen 1996/97 har Vägverket med sin färjepersonal, bo-satt och stationerad på Holmön, skött utprickningen av en vinterväg över västra Kvarken. Den går mellan Vintervägskroken på Holmön och fastlandet. Det bekräftas i en skrivelse från vägförvaltningen i Västerbottens län från den 7 augusti 1984 att detta har omfattats av Vägverkets åtagande. Man skriver:

”I begreppet Holmöförbindelsen innefattar vi båtleden Holmön–Norrfjärden, vinterleden över västra Kvarken samt de allmänna vägarna på Holmön och de enskilda vägarna med statsbidrag på Ängesön.”

Möjlighet att bo och arbeta på Holmön samt en utveckling av ön är helt avhängigt av att kommunikationen mellan ön och fastlandet får en långsiktig och säker lösning. Därtill kommer att oklarheten om ansvaret för vintertrafiken har inneburit att sjuka och handikappade vintertid inte haft möjlighet att besöka Norrlands universitetssjukhus eller andra sjukvårdsinrättningar om det inte ansetts handla om akut sjukdom, då patienten har kunnat hämtas med ambulanshelikopter. Den dagligvaruaffär som i dagsläget finns på Holmön, drivs av Holmöns intresseförening. Skälet till att de tidigare ägarna lade ned affären vid årsskiftet 2003/04 är de konsekvenser som ovanstående problem-bild medför.

Idag svarar Vägverket för 37 allmänna färjelinjer runtom i vårt land, inklusive Holmön. Holmöbåten är den båt som kanske har minst trafik i fordon räknat, men det är ändå en viktig led eftersom det är den längsta i distans räknat.

Ansvarigt statsråd har tillstått i en interpellationsdebatt den 13 februari 2003 att hon är ”medveten om att förbindelsen till fastlandet självfallet avgör möjligheterna för de boende på plats” och att ”Nu har Vägverket muntligen och skriftligen lovat att verket svarar för trafiken sommartid till dess att vi kan bereda de förslag som nu finns framför allt från Brevutredningen, men också från den kollektivtrafikkommitté som ska ha ett särskilt glesbygdsperspektiv.”

Statsrådet har alltså avsett att bereda Brevutredningens förslag och att dessutom väga in de synpunkter som hon kan få in från Kollektivtrafikkommittén. Tillsammans med de aktörer som berörs trodde statsrådet att en lösning kunde presenteras i en proposition under våren 2004. Någon långsiktig lösning av problemet kring vinterförbindelsen över isen mellan Holmön och fastlandet har dock inte kunnat nås.

I december 2003 fattade den socialdemokratiska regeringen beslut om att ge Länsstyrelsen i Västerbottens län i uppdrag att staka ut och hålla en vinterförbindelse över isen mellan Holmön och fastlandet. Uppdraget var dock tidsbegränsat till vintrarna 2003/2004 och 2004/2005. Ulrika Messing sa i ett pressmeddelande att ”Jag är medveten om vilka problem vintrarna har inneburit för de boende på Holmön och det är glädjande att vi nu har kommit fram till en lösning för de kommande vintrarna”.

Fel! Okänt namn på

Nu nalkas snart en ny vinter och återigen tycks Holmön stå utan en lösning gällande vinterförbindelsen över isen.

Ett klargörande om ansvaret för kommunikationen mellan Holmön och fastlandet är en absolut nödvändighet. Regeringens uppenbara ovilja att ta sig an frågan är högst anmärkningsvärd. De näringsministrar som kommit och gått under den relativt långa tid jag på olika sätt aktualiserat frågan i form av frågor, interpellationer och motioner har ihärdigt hänvisat till att ärendet bereds på Regeringskansliet och har därför inte gett något svar på frågor. Jag återkommer därför med denna motion och kräver än en gång att beslut snarast fattas om huvudmannaskapet för förbindelsen mellan Holmön och fastlandet.

Stockholm den 26 september 2005

Gunilla Tjernberg (kd)